



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et  
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.  
Canonum Ordinarii Professoris**

**Laymann, Paul**

**Dilingæ, 1666**

Capitvlvm I. eod. Tit. in 6. Romana.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

causae cognitionem, ac poenitentiae impositionem, &c.

Excipe: Nisi ex commissione, seu privilegij concessione appareat, eam specialiter factam esse Praelato, eo quod propter officij auctoritatem & discretionem ad hoc munus absolutionis magis idoneus reputatus sit, ut in casu c. 2. & c. cum illorum, de sent. excomm. ubi absolutio Monachi a censura canonis Abbati, propter discretionem & prouidentiam (quae in tali persona inesse praesumitur) specialiter committitur.

Veruntamen id generatim dici potest, quod quicumque delegatus, aut etiam subdelegatus, tamen iurisdictionem alteri committere nequeat, tamen nudum ministerium absoluendi sine causae cognitione conseruare possit, sicuti ex Nauar. c. 27. man. n. 45. annotauit in c. super questionum, 27. §. porro, limit. 4. Dummodò iurisdictione aliqua praeditus sit, & non nudum ministerium ipsi commissum ad absoluendum, dispensandum, &c. Id enim plerumque personaliter exequi, & non alteri delegare debet, uti constat ex c. ult. §. ceterum, de offic. delegati, & notat Gl. fin. hic, Innoc. & Ioan. Andr. n. 3. Imola n. 2.

## CAPITVLVM I.

cod. Tit. in 6.

## Romana.

## PARAPHRASIS.

Archiepiscopo concessum non est in Coepiscoporum diocesisbus constituere Vicarios, Officiales foraneos, ad quos causae appellationum deferri debeant. Quia cum ipsimet Archiepiscopo secundum Canones (extra casus speciales in iure concessos) non liceat dioeceses Suffraganeorum ingredi, & in ijs iudicare, aut quaelibet ordinare, sequitur, quod neque alium loco suo constituere possit. Verum quidem est, quod Archiepiscopus causam ad se via appellationis deuolutam, alicui in dioecesi sui Suffraganei delegare possit, quia ex

eo tempore iurisdictionem acquisiuit in appellatam, & appellatum, quae proinde delegabilis est. Sed antequam ad eum appellatum sit, nullam iurisdictionem habet in subditos Suffraganeorum: ergo non potest aliquos constituere, qui in futuris appellationum causis citationes partium faciant, aut inhibitiones erga Iudicem a quo, ne in causa procedat. Ceterum si legitime praescripta consuetudo vigeat, ut Archiepiscopus in diocesisbus Coepiscoporum Vicarios habeat, ea subsistere potest; ita tamen, ut inhibitiones, ne in causis procedatur, non faciant, priusquam ad Curiam Archiepiscopalem appellatum sit.

## S V M M A R I V M.

1. *Archiepiscopus in diocesisbus Suffraganeorum iurisdictionem nullam exercet, unde non potest in ijs Officiales seu iudices constituere super causis in futurum emergentibus, nisi immemoriali & bona consuetudine id praescriptum esset.*
2. *Delegatus ab Archiepiscopo censuram in Coepiscopum ferre potest.*
3. *Officialis eius nec valide nec licite id potest, nisi specialiter ei, vel Vicario causam aliquam Archiepiscopus delegerit.*

**N**OTANDVM I. Archiepiscopus in diocesisbus Suffraganeorum iurisdictionem nullam exercet: cum non sit Iudex ordinarius dioecesanorum, nisi in habitu, seu respectu quorundam emergentium euentuum, v. g. si ad ipsum appelletur, uti dixi in c. pastoralis, 11. extra, hoc tit. Consequenter non potest Archiepiscopus in diocesisbus Coepiscoporum Officiales, aut Iudices creare super causis in futurum emergentibus: quia haec institutio Officialium ad eos proprie pertinet, qui actualem in loco iurisdictionem obtinent, & exercent.

Idque aduertere deberent locorum defensores, praesides, & patroni, quibus iurisdicatio nulla competit, nisi in certis casibus, quod loco sui constituere non possint Officiales, seu Vicedominos, quippe per quos perturbatio



nes & grauamina maiora inferri solent, iuxta Authent. de defensor. ciuitatum, §. nulla existente licentia, col. 3. & ex doctrina Hostiensis notat hic Dominicus, col. 1.

Permittitur tamen consuetudo, si immemorialis & bona præscripta sit, vt tales Officiales in diocesis Coëpiscoporum constituantur; ita tamen vt se diocesanorum causis non immisceant, priusquam ad Archiepiscopum appellatum sit: nam alioquin iurisdictiones diocesium confunderentur, quod sacris Canonibus, & Ecclesiasticæ hierarchiæ institutioni aduersatur.

## §. Officiales.

### PARAPHRASIS.

Generalis Vicarius seu Officialis Archiepiscopi, dum ipsemet Archiepiscopus in prouincia est, aut non longè distans, in neminem Suffraganeorum seu Coëpiscoporum, interdicti, suspensionis, aut excommunicationis sententiam proferre potest, idque propter reuerentiam officij ac dignitatis Episcopalis.

**Q**UÆRITVR primò: An idem sentientium sit de delegatis ab Archiepiscopo, quòd censuram in Coëpiscopo ferre non possint? Ita affirmat Gl. sin hic, Petr. Ancharan. in fine c. & alij. Sed contrarium magis placet; Quia de delegatis id cautum non est: ergo stamus regula communi, quòd delegatus in causa sibi commissa erga subditum delegantis (qualis est Episcopus comparatione Metropolitanus sui) maiorem illo potestatem habeat, atque si necessitas postulare videatur, etiam per censuram eum compellere possit, arg. c. sanè, 11. de offic. delegati. Accedit, quòd diuersa sit ratio in delegatis & Officialibus: Nam hi idem habent consistorium cum Archiepiscopo, at verò ab illis, si seuerius procedant, appellari potest ad Archiepiscopum, vt Ioan. Andr. annotauit in fine huius c.

**Q**UÆRITVR secundò: Vtrum sententia seu censura valida sit, licet iniusta, si in Episcopum feratur à Vicario seu Officiali Ar-

chiepiscopi. Esse validam, affirmat Gl. hic ver. non attènt, quam sequitur Ioan. Andr. n. 4. Petr. Ancharan. ver. Quæro, si contra prohibitionem. Sed contrarium rectius, vt arbitror, docent Archidiaconus, & Ioan. Monachus hic n. 11. Moueor hac ratione: Quia Officiales Episcoporum & Archiepiscoporum nihil validè prætare possunt, nisi quod ipsis communi iure, vel speciali voluntate constituentis concessum est, vt ex communi dixi in c. 2. de offic. Vicarij, in 6. Cum itaque ius commune Officiali neget potestatem ferendi censuras in Coëpiscopos, consequenter neque Archiepiscopus talem potestatem vicariatu eius contra Canonum statuta annectere possit, sequitur, quòd Officialis in Coëpiscopum nec licitè, nec validè censuras ferre queat.

Cæterum, si Archiepiscopus causam aliquam specialiter deleget Vicario, tum valde probabile est, valituram sententiam censuræ, quamuis tali potestate vti non debeat, nisi necessitas postulet, idque propter reuerentiam Episcopalis officij, arg. huius textus.

**Q**UÆRITVR tertio: Quæ hic dicuntur de Coëpiscopo, vtrum etiam locum habeant in electo & in confirmato, licet nondum consecrato.

Affirmandum est cum Ioan. Monacho hic n. 13. Petr. Ancharano q. penult. contra Dominicum, ver. Quæro, quia prohibentur. Nam Episcopus confirmatus gerit officium Pontificale, quoad iurisdictionalia, e. transmissam, 15. de elect. atque in culmine honoris constitutus est, vt reuerentia præ alijs ipsi debeat, arg. c. 2. de transl. Episcopi, & c. accedentibus, 12. de excess. Prælatorum.

## CAPITVLVM II.

### Si Canonici.

#### PARAPHRASIS.

Si Canonici cessationem à diuinis ponere velint in Ecclesijs, in quibus id ipsis ob consuetudinem, vel aliàs (videl. per concessionem, seu priuilegium) concessum est,